

Győri Ítéltábla
Gf.II.20.170/2012/4.

A Győri Ítéltábla a dr. Setler Nóra ügyvéd által képviselt felperesnek a Dr. Lászlófi Ügyvédi Iroda által képviselt alperes ellen szerződés semmisségének megállapítása és járulékaik iránt indított perében a Győri Törvényszék 2012. március 21. napján kelt 11.P.20.689/2010/32. sorszám alatti ítéletével szemben a felperes által 34. és az alperes által 35. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán megtartott tárgyalás alapján meghozta a következő

í t é l e t e t :

Az ítéltábla az elsőfokú ítélet fellebbezett részét részben megváltoztatja, és az alperest terhelő marasztalás tőkeösszegét 462.000.Ft tőkével, valamint annak 2011. január 1. napjától a késedelemmel érintett naptári félévet megelőző utolsó napon érvényes jegybanki alapkamat 7%-kal növelt összegével **f e l e m e l i**.

Az alperest terhelő le nem rótt kereseti illeték összegét 70.600. (Hetvenezer-hatszáz) Ft-ra emeli fel.

Kötelezi az alperest, hogy a Magyar Államnak külön felhívásra fizessen meg 36.500. (Harminchatezer-ötszáz) Ft le nem rótt fellebbezési illetéket.

Ez ellen az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s :

Az ügynök felperes és a megbízó alperes között 2001. október 24. napján kötött „hirdetés-képviselői megbízási szerződés” után először 2003. július 1. napján jött létre a felek között kereskedelmi ügynöki szerződés, melyben a felperes vállalta, hogy a megbízó alperes nevében és érdekében hirdetési felületet értékesít a megbízó által kiadott kiadványokban díjazás ellenében. A felperes díját jutalékos rendszerben határozták meg, a jutalékrendszer kritériumait a szerződés mellékletében rögzítették. A kereskedelmi ügynöki szerződést utóbb 2005. november 18-án és 2009. február 1. napján módosították, illetve egységes szerkezetbe foglalták. A módosított ügynöki szerződés 5.3. pontja szerint az ügynököt kiegyenlítés a megbízó által történő rendes felmondás esetén illeti meg. A kiegyenlítés alapja a felmondás napját megelőző 12 hónapban elért jutalék. Úgy rendelkeztek, hogy amennyiben az ügynök a tevékenységét szerződésszerűen teljesíti, a kiegyenlítés mértéke a szerződés 2. számú mellékletében meghatározott százalékos mértékű, amely nem haladhatja meg az utolsó év átlagából számított hat havi átlagjutalék összegét. A 2. számú melléklet jutalék mértékére vonatkozó szabálya szerint a kiegyenlítés „alapja” (helyesen: mértéke) a szerződéses kapcsolat 3-7. évében 3,5%, 8-12. évében 19,5%, 13-17. évében 27,5%, 18. évtől 35,5%,

azzal, hogy az összes kiegyenlítés címén kifizethető összeg az utolsó év átlagából számított hat havi átlagjutalék összegét nem haladhatja meg. Az 1. számú melléklet szabálya szerint az ügynöknek fizetendő jutalékból levonásra kerül az adott hónapot legalább 60, legfeljebb 90 nappal megelőző időszakban kiszámlázott, de be nem érkezett hirdetési bevétel után kifizetett jutalék. Rögzítették, hogy „az utólag kifizetett (hirdetési bevétel) tételeket 90 napig visszamenőlegesen figyelembe vesszük.” Az alperes az ügynöki szerződést 2010. április 1. napján három hónapos felmondási idővel, 2010. június 30. napjára felmondta. A felmondásban - a 2009. április 1. - 2010. március 31. napja közötti időszakban elért felperesi jutalék után - 355.882.Ft + áfa összegű kiegyenlítés kifizetését ajánlotta fel a felperesnek.

A felperes módosított keresetében - *egyrészt* - az ügynök felperes és a megbízó alperes között 2005. november 18. napján létrejött kereskedelmi ügynöki szerződésmódosítás 5.3. pontja kiegyenlítés maximális összegére, valamint 2. számú melléklete kiegyenlítés mértékére vonatkozó rendelkezései semmissége megállapítását kérte annak jogszabályba ütközése miatt, egyben 5 millió forint kiegyenlítés, valamint annak a 2010. június 1. napjától járó késedelmi kamata megfizetésére kérte kötelezni az alperest. *Másrészt* a kereskedelmi ügynöki szerződés 2009. február 1. napján kelt módosítása 1. számú melléklete jutalék kifizetés módjára vonatkozó két rendelkezése („a fizetendő jutalékból levonásra kerül az adott hónapot legalább 60, legfeljebb 90 nappal megelőző időszakban kiszámlázott, de be nem érkezett hirdetési bevétel után kifizetett jutalék. Az utólag kifizetett tételeket 90 napig visszamenőlegesen figyelembe vesszük.”) semmissége megállapítását kérte azok jogszabályba ütközése miatt, egyben 64.327.Ft tőke, valamint annak a 2010. július 1. napjától járó késedelmi kamata megfizetésére kérte kötelezni az alperest. *Harmadrészt* az alperessel kötött ügynöki szerződés megszűnését követően esedékessé vált jutalék jogcímén 525.100.Ft tőke, valamint 462.000.Ft tőke után 2011. január 1. napjától, míg 63.100.Ft tőke után 2011. július 1. napjától a kifizetés napjáig járó késedelmi kamata megfizetésére kérte kötelezni az alperest.

A felperes elsődleges keresete alapjaként azzal érvelt, hogy az önálló kereskedelmi ügynöki szerződésről szóló 2000. évi CXVII. törvény (a továbbiakban: Küt.) 18.§ (1) bekezdése szerint a kereskedelmi ügynöknek az ügynöki szerződés megszűnése után igénye van a kiegyenlítés követelésére, azonban a felek közötti szerződés 5.3. pontja és 2. számú melléklete a kiegyenlítés összege törvénytől eltérő maximálásával és a jogviszony időtartama szerinti százalékos mértékek meghatározásával ezt az igényt jogszabályellenesen korlátozza. A 2001. október 24. napja óta fennálló jogviszonyban a megelőző 5 év jutalékának éves átlaga a felperes esetében 6.579.100.Ft volt, így az alperes által felajánlott kiegyenlítés összege aránytalan. A szerződés 5.3. pontja és 2. számú melléklete rendelkezései a Küt. 18.§ (1), (3) bekezdése szabályaitól az ügynök hátrányára tér el, így azok a Küt. 20.§-a alapján semmisek. (Ptk.234.§ (1) bekezdés) Harmadlagos keresetét arra alapította, hogy a kereskedelmi ügynöki szerződés megszűnését megelőzően a közreműködésével nyolc ügyféllel éves - míg az "A" Kft. ügyféllel két éves - keretszerződés jött létre, amelyek szerint a hirdető ügyfelek a keretszerződés alapján az ügynöki szerződés megkötését követően is adtak hirdetési megbízást az alperesnek. Ezért a felperes a Küt.10.§ (2) bekezdés b/ pontja alapján a keretszerződésekből eredő utólagos hirdetési bevételek után

azok 10%-át kitevő jutalékra jogosult. A jutalék összege az "A" Kft. hirdető szerződése után 63.100.Ft, míg az egyéb hirdetők után 462.000.Ft.

Az alperes *ellenkérelmében* a keresetet 355.812.Ft kiegyenlítés erejéig elismerte, míg ezen túl annak elutasítását kérte. A semmisségi keresettel szemben azzal védekezett, hogy a Kút.12.§., illetve 18.§-ai diszpozitív szabályokat tartalmazznak, csak 20.§-a kógens. A diszpozitív törvényi szabályoktól pedig a felek szerződésükben eltérhettek. Rámutatott arra, hogy az ügynöki szerződés megszűnése után az alperes a felperes által szerzett ügyfelek hirdetéseiből nem tett szert jelentős előnyre. Azok a 2010. július 1. - 2010. december 31. napja közötti időszakban csak 994.018.Ft bevételt hoztak. Ezután a felperesnek legfeljebb 99.402.Ft jutalék járna, melyet lényegesen meghalad az alperes által ajánlott kiegyenlítés. A Kút.10.§ (2) bekezdésére alapított, „átnyúló jutalék” iránti igényt azért tartotta alaptalannak, mert a felperes jogviszonyának megszűnése után a keretszerződések alapján más ügynökök munkája folytán hirdettek az ügyfelek. A felperes keretszerződésekkel kapcsolatos igényét a felajánlott kiegyenlítés rendezi.

Az elsőfokú bíróság fellebbezésekkel támadott *ítéletével* megállapította a módosított ügynöki szerződés 2. számú melléklete kiegyenlítés százalékos mértékére vonatkozó rendelkezései, valamint az 1.számú melléklet azon kikötése semmisségét, hogy „az utólag kifizetett tételeket 90 napig visszamenőlegesen figyelembe vesszük”. Kötelezte az alperest 700.000.Ft kiegyenlítés, valamint annak késedelmi kamatai megfizetésére, míg ezt meghaladóan a keresetet elutasította. A törvényszék a Kút.10.§ (2) bekezdésére alapított, „áthúzódó jutalék” iránti harmadlagos keresetet amiatt tartotta alaptalannak, mert a 10.§ (2) bekezdése abban az esetben jogosítja fel az ügynököt ilyen jutalék követelésére, amennyiben a közvetített szerződés az ügynöki szerződés megszűnése után jön létre. A konkrét esetben azonban a keresetben hivatkozott hirdetési keretszerződések a felperes kereskedelmi ügynöki szerződésének megszűnését megelőzően jöttek létre, így ezeket a szerződéseket - az alperes védekezése szerint - a kiegyenlítés összege meghatározása során kell számba venni. Az elsődleges semmisségi kereset alapján a szerződés 2. számú melléklete fizethető kiegyenlítés mértékére vonatkozó szabályait vizsgálva a törvényszék úgy ítélte meg, hogy azok a Kút.18.§-a (1) bekezdés a/,b/ pontjai és (3) bekezdése szellemével ellentétesek. Ezért a szerződés 5.3. pontjának, illetve 2. számú mellékletének azt a részét, amelyben a kiegyenlítés összege százalékos mértékét előre meghatározta, a törvénybe ütközőnek, így semmisnek minősítette. Alaptalannak tartotta viszont a törvényszék a semmisségi keresetet a kiegyenlítés összege felső határa hat havi átlagjutalékban meghatározására nézve, mivel az álláspontja szerint összhangban van a Kút.18.§ (3) bekezdése felső határt rögzítő szabályával. A felperesnek járó kiegyenlítés mértéke meghatározásánál az elsőfokú bíróság mérlegelte, hogy a hirdetést szervező ügynöknek az új ügyfél megszerzése után azzal továbbra is rendszeresen kapcsolatot kell tartania, mellyel munkája, kiadása merül fel. Figyelemmel volt arra is, hogy az ügynöki szerződés megszűnése hiányában a felperes milyen összegű bevételre tett volna szert, és az alperes által benyújtott (2011. január 24. napján kelt) kimutatásból azt állapította meg, hogy a felperes által közvetített ügyfelek 2010. június 30. után mindösszesen 3.055.308.Ft összegben adtak fel hirdetést. Kiemelte, hogy a Kút.18.§-a alapján elsődlegesen nem azt kell vizsgálni, hogy az ügynök a jogviszony fennállása alatt milyen összegű bevételhez juttatta a megbízóját, hanem azt, hogy a

jogviszony megszűnése után az ügynök korábbi tevékenysége eredményeként a megbízó további jelentős előnyre tesz-e szert. Mérlegelte, hogy a felperes a 2009. évben átlag havi 278.000.Ft jutalékbevétele tette szert. Ezek együttes értékelésével a felperesnek járó kiegyenlítés összegét 700.000.Ft-ban határozta meg.

Az ítélet ellen mindkét fél fellebbezést terjesztett elő.

A *felperes fellebbezésében* az elsőfokú ítélet részbeni megváltoztatásával a kiegyenlítés összege 2 millió forint tökére és késedelmi kamataira felemelését, míg az áthúzódó jutalék iránti harmadlagos keresetének helytadó döntés meghozatalát és az alperes 525.100.Ft tőke és késedelmi kamatai megfizetésére kötelezését kérte. E körben azt nem vitatta, hogy a hirdetési keretszerződéseket még az ügynöki szerződése megszűnése előtt megkötötte, azonban az ügyfél a konkrét egyedi szerződéseket a hirdetési megjelenésekre már az ügynöki szerződés megszűnése után kötötte meg. A megjelenések az ügynöki szerződés tartama alatt kifejtett tevékenységre vezethetőek vissza (Küt.10.§ (1) bekezdés b/ pont), és - figyelemmel a keretszerződések behatárolt időtartamára - az egyedi szerződések megkötésére az ügynöki szerződés megszűnésétől számított ésszerű időn belül került sor. Kiemelte, hogy a Küt.10.§ (2) bekezdése lehetővé teszi a jutalék kifizetését akkor is, ha az ügynöki szerződés megszűnése előtt a közvetített szerződés megkötésére még nem került sor, így - a kevesebbről a többre való következtetés elve szerint - az ügynök jogosult az ügynöki jogviszony megszűnése előtt megkötött keretszerződésekből eredő jutalékokra is. Utalt a Kúthoz fűzött miniszteri indoklás azon megjegyzésére, hogy a 10.§ (2) bekezdése szerinti igényt éppen az különíti el a kiegyenlítésre vonatkozó igénytől, hogy az ügynök még tevőlegesen közreműködik az adott szerződés megkötésében, amely megalapozza a jutalék jogosultságát.

Az elsőfokú bíróság által megállapított kiegyenlítés összege felemelését a Küt. 18.§ (1) bekezdés a/-b/ pontjai és (3) bekezdése szabályai alapján arra figyelemmel is kérte, mert az általa készített kimutatás szerint a jogviszony megszűnése időpontjában 533 ügyféllel tartott kapcsolatot, melyek közül 359 ügyféllel maga alakította ki a jogviszonyt. Az ügynöki szerződés megszűnését követő fél évben 994.018.Ft bevételhez juttatta az alperest. Kiemelte, hogy az új ügyfelek szerzése tekintetében a teljes jogviszony tevékenységét kell vizsgálni. Úgy értékelte, hogy a közel 9 évig fennálló jogviszony alatt minden tőle telhetőt és elvárhatót megtett azért, hogy az alperes részére ügyfeleket szerezzen és velük kiváló üzleti kapcsolatot alakítson ki.

Az *alperes fellebbezésében* az elsőfokú ítélet részbeni megváltoztatását és az ügynöki szerződésmódosítás 2. számú melléklete kifizethető kiegyenlítés mértékére vonatkozó rendelkezései semmisségét megállapító része megváltoztatását és a kereset ezen része elutasítását kérte. Érvelése szerint az ügynöki szerződés ezen rendelkezései meghatározásakor a Küt. szabályait betartotta és mindkét fél számára előnyös megállapodást kötött. Amennyiben ugyanis az ügynök a szerződés megkötésekor nincs azzal tisztában, hogy milyen összegű kiegyenlítésre számíthat a jogviszony megszűnésekor, az számára lényegesen hátrányosabb. Kifejtett álláspontja szerint a Küt.18.§-ában meghatározott konjunktív feltételekkel nem ellentétes a szerződő felek azon akarata, hogy a kiegyenlítés

mértékére konkrét százalékos összegeket kötöttek ki. Rámutatott arra, hogy ezzel az állásponttal egyező az elsőfokú bíróság azon megítélése, hogy a kiegyenlítés maximális mértéke hat havi átlagjutalék összegében meghatározását nem találta a törvénybe ütközőnek. Kérte továbbá az elsőfokú ítélet indokolása 10. oldalán - a rendelkező résszel szemben - tévesen megjelölt kamatfizetési kötelezettsége kezdő napja korrigálását is.

Az ítélet tábla az elsőfokú bíróság ítéletét a fellebbezési kérelmek korlátai között bírálta felül (Pp.253.§ (3) bekezdés) és megállapította, hogy az alperes fellebbezése alaptalan, míg a felperes fellebbezése részben alapos.

I.

Az elsőfokú bíróság a helyesen megállapított tényállásból érdemben helytálló jogkövetkeztetésre jutva állapította meg a kereskedelmi ügynöki szerződés módosítása 2. számú melléklete kiegyenlítés százalékos mértékére vonatkozó rendelkezései semmisségét, az ilyen módon a felperesnek járó kiegyenlítés összegét; részben tévedett viszont annak megítélésénél, hogy a felperes ne tarthatna igényt áthúzódó jutalékra.

Az alperes fellebbezésében kifejtettekkel szemben az elsőfokú bíróság nem tévedett, amikor a felek közötti módosított kereskedelmi ügynöki szerződés 2. számú melléklete kiegyenlítés százalékos mértékére vonatkozó szabályait a Küt.18.§ (1)-(3) bekezdés rendelkezéseitől a felperesi ügynök hátrányára eltérése miatt semmisnek minősítette. (Küt.20.§) A Küt. 18.§ (1) bekezdés a/, b/ pontjai és a 18.§ (3) bekezdése több olyan törvényi feltételtől teszi függővé a kiegyenlítés mértéke meghatározását, melyeket csak a kereskedelmi ügynöki szerződés megszűnésekor lehet mérlegelni. Így csak a jogviszony végén vizsgálható, hogy az ügynök a jogviszony fennállása alatt szerzett-e új ügyfeleket, a megbízó az ügynök által szerzett új ügyfelekkel fennálló üzleti kapcsolatokról az ügynöki szerződés megszűnését követően realizált és milyen mértékű előnyt; illetve milyen összegű az a jutalék, amelyhez az ügynök a szerződés fennmaradása esetén juthatott volna. Tekintve, hogy az ügynöki szerződés megkötésekor a kiegyenlítés alapjául szolgáló említett körülmények nem kalkulálhatóak előzetesen, a jogviszony megszűnte esetére az ügynöknek járó kiegyenlítés mértéke sem határozható meg konkrétan a kereskedelmi ügynöki szerződésben.

Bár kétségtelen, hogy a kiegyenlítés százalékos mértéke szerződési szabályozása előre kiszámíthatóvá teszi az ügynök részére a neki járó kiegyenlítés mértékét, a fent említettek folytán ez az előzetes szabályozás a Küt.18.§ (1), (3) bekezdése több feltételtől függő szabályától a kereskedelmi ügynök hátrányára tér el és ilyenként törvénybe ütközik, semmis. (Küt.20.§, Ptk.200.§ (2) bekezdés) Annak pedig a fellebbezési kérelem korlátai miatt (Pp.253.§ (3) bekezdés) nem volt jelentősége, hogy az elsőfokú bíróság a hat havi átlagjutalék összegében maximált kiegyenlítés összegére vonatkozó szerződési szabállyal szembeni semmisségi keresetet elutasította.

II.

A felperesnek járó kiegyenlítés összege meghatározásánál az elsőfokú bíróság helyesen mérlegelte (Pp.206.§ (1) bekezdés) a Küt.18.§ (1), (3) bekezdése már említett feltételeit, a felperes által szerzett új ügyfelek számát (359), az ügynöki szerződés megszűnése után a felperesi ügyfelek hirdetési folytán a megbízó alperesnél elért bevétel összegét (3.055.308.Ft), valamint az ennek folytán a felperes által elszenvedett jutalékveszteséget. A Küt.18.§-ához fűzött miniszteri indokolás szerint a kereskedelmi ügynöki szerződés megszűnése esetére az ügynök részére járó kiegyenlítés a felek szolgáltatásai közötti értékegyensúlyt kívánja fenntartani, amiatt, mert a megbízó az ügynöki szerződés megszűnte után is bevételt realizál a már megszűnt jogviszonyú ügynök tevékenysége folytán. A több körülmény figyelembevételével meghatározható kiegyenlítés összegének méltányosnak és arányosnak kell lennie az ügynök által elszenvedett jutalékveszteséggel. (Küt.18.§ (1) bekezdés b/ pont)

A konkrét esetben az elsőfokú bíróság által megállapított 700.000.Ft kiegyenlítés mértéke mintegy kétszeresen haladja meg a felperes által a jogviszony megszűnte miatt elvesztett jutalék összegét, így az tovább a felperes fellebbezésében írt körülményekre figyelemmel sem emelhető.

III.

Tévedett az elsőfokú bíróság, amikor az áthúzódó jutalék iránti keresetet elutasította. Az ügynöki szerződés megszűnését követően esedékessé váló (ún. áthúzódó jutalék iránti kereset elbírálásánál az elsőfokú bíróság tévesen tulajdonított kiemelt jelentőséget a Küt.10.§ (2) bekezdése azon szabályának, hogy ilyen jutalék csak a kereskedelmi ügynöki szerződés megszűnése után kötött szerződés esetén járhat a megszűnt jogviszonyú ügynöknek. A felperes fellebbezése helyes érvelése szerint a felperes áthúzódó jutalék iránti igénye megítélésénél jelen esetben nem annak van jelentősége, hogy az ügynök felperes által közvetített ügyfelekkel a hirdetési keretszerződést még a jogviszony megszűnte előtt kötötték meg, hanem annak, hogy a felperes jogviszonya megszűnése utáni eseti, konkrét hirdetési szerződések - részben vagy egészben - a felperes tevőleges közreműködésével, és tevékenysége eredményeként jöttek létre.

A Küt. 10.§ (2) bekezdése két olyan lehetséges esetet nevesít, amikor az ügynöknek szerződése megszűnése után kötött szerződés alapján kereskedelmi ügynöki jutalékra lehet igénye. Egyrészt ha az ügynök által közvetített harmadik személy szerződés megkötésére irányuló ajánlata a kereskedelmi ügynöki szerződés megszűnése előtt érkezik a megbízóhoz vagy a kereskedelmi ügynökhöz (de értelemszerűen a közvetített szerződés megkötésére a kereskedelmi ügynöki szerződés megszűnése után került sor); avagy a szerződéskötés túlnyomórészt a kereskedelmi ügynöki szerződés tartama alatt kifejtett ügynöki tevékenységre vezethető vissza és az ügynöki szerződés megszűnésétől számított ésszerű időn belül kerül sor a (közvetített) szerződéskötésre. (Küt.10.§ a./-b./ pontok) Jelen esetben azonban a felperes az áthúzódó jutalékra vonatkozó keresetét nem az ügynöki jogviszony megszűnése előtt érkezett szerződési ajánlatra, hanem a jogviszony megszűnte előtt általa közvetített ügyfelekkel megkötött hirdetési keretszerződésekre alapította (10/F/2.) Az éves, illetve az "A" Kft. megrendelő esetében két évre szóló hirdetési szerződések alapján a

megrendelők meghatározott számú hirdetés megrendelését vállalták a keretszerződés fennállásának időtartama alatt. A keretszerződések megkötésére nyilvánvalóan a felperes ügynöki szerződés tartama alatt kifejtett tevékenysége folytán került sor, míg a keretszerződések alapján az egyes konkrét hirdetési szerződések megkötése részben a felperes kereskedelmi ügynöki szerződése megszűnése után történt. Így pusztán amiatt, hogy az éves keretszerződések a felperes ügynöki jogviszonya megszűnése előtt jöttek létre, arra figyelemmel sem utasítható el az áthúzódó jutalék iránti kereset, hogy ezeket a szerződéskötéseket (illetve az abból származó bevételt) a felperes kiegyenlítés iránti kereseténél is számba lehet venni. A Kút-nek ugyanis nincs olyan rendelkezése, amely kizárná az áthúzódó jutalék és a kiegyenlítés együttes érvényesítését. A Kút. 18.§ (4) bekezdése kifejezetten tartalmazza, hogy a kiegyenlítés megfizetése nem érinti a kereskedelmi ügynök más jogcímen felmerülő egyéb (így: kártérítés iránti) igényét.

Az nem kétséges, hogy a hirdetési keretszerződések, majd azok alapján konkrét, egyedi hirdetési szerződések megkötése esetén több (ugyanazon ügyfélnél) időben egymást követő kereskedelmi ügynök is jogosult lehet a megbízóval szemben ügynöki jutaléokra. Erre az esetre rendelkezik úgy a Kút.10.§ (1) bekezdése, hogy a megbízó jogosult (az utóbb eljár) kereskedelmi ügynököt megillető jutalék kifizetésének megtagadására, ha az a 10.§ (2) bekezdése alapján a korábban azonos körben megbízott kereskedelmi ügynököt illeti meg, feltéve, hogy a korábbi kereskedelmi ügynöki szerződés létéről a megbízó a kereskedelmi ügynököt a szerződés megkötésekor tájékoztatta. A Kút. 10.§ (1) bekezdése tehát - a korábban eljár kereskedelmi ügynök áthúzódó jutalék iránti igényétől függetlenül - a megbízó diszkrecionális jogkörébe utalja az utóbb eljáró kereskedelmi ügynök jutaléka kifizetése megtagadását, avagy az ilyen kereskedelmi ügynöktől a már kifizetett jutalék visszakövetelését.

A felperes által csatolt (10/F/2.) 2010. január 11. és 2010. április 7. napja között kelt éves hirdetési keretszerződések alapján a konkrét, egyedi hirdetési szerződések nem kétségesen a felperes ügynöki szerződés megszűnése (2010. június 30.) előtt kifejtett tevékenységére visszavezethetően (Kút.10.§ (2) bekezdés b/ pont) jöttek létre, egyben az ügynöki jogviszony megszűnésétől számított ésszerű időn belül. Az alperes ellenkérelmében az ezen szerződések után felszámítható jutalék 462.000.Ft összegét nem vitatta, csak annak Kút.10.§ (2) bekezdés b/ pontja szerinti jogalapját. (20. tjk. 2. oldal) Az éves hirdetési keretszerződések utáni áthúzódó jutalék iránti kereset jogalapja azonban a kifejtettek szerint fennáll, ezért a felperes fellebbezésében alappal kérte az elsőfokú ítélet megváltoztatását ebben a részben.

Az ítélet tábla - a törvényi feltételek bizonyíthatatlansága miatt - nem találta viszont alaposnak a felperes ügynöki jogviszonya megszűnése előtt, 2010. március 3. napján az "A" Kft. hirdetővel megkötött két éves (2010. január 1. - 2011. december 31.) hirdetési keretszerződés után a felperes áthúzódó jutalék iránti 63.100.Ft törke és kamatai megfizetése iránti keresetet. A felperes 2012. március 5. napján kelt, 30. sorszám alatt érkeztetett beadványában kimunkált táblázat szerint ugyanis a két éves hirdetési keretszerződés alapján az egyes konkrét szerződéskötésekre már a felperes ügynöki jogviszonya megszűnését hat hónappal követő időszakban (2011. január 8. és 2011. október 29. napja között) került sor. Az egyedi

hirdetési szerződések megkötése tehát már az ügynöki szerződés megszűnésétől számított ésszerű időn túl történt, tehát kétséges, hogy az egyedi hirdetési megrendelések a felperes ügynöki szerződés tartama alatt kifejtett tevékenységére vezethetők-e vissza. (Küt.10.§ (2) bekezdés b/ pont) A felperes másodfokú tárgyaláson tett nyilatkozata szerint az "A" Kft. hirdető egyedi megrendeléseiben nem kívánta bizonyítani a Küt.10.§ (2) bekezdés b/ pontja törvényi feltételeinek fennálltát, így a 63.100.Ft áthúzódo jutalék és késedelmi kamatai iránti fellebbezése sem volt alapos. (Pp.3.§ (3) bekezdés)

Végül az alperes fellebbezése helyes annyiban, hogy az elsőfokú bíróság ítélete - rendelkező részzel szemben végre nem hajtható - indokolása 10. oldala utolsó sora elírást tartalmaz, helyesen az alperes a 700.000.Ft kiegyenlítés összege után 2010. július 1. napjától a kifizetés napjáig járó, a Ptk.301/A.§ (2) bekezdése szerinti mértékű késedelmi kamatot köteles megfizetni.

Ezekre figyelemmel az ítélet tábla az elsőfokú bíróság ítélete fellebbezett részét a Pp.253.§ (2) bekezdése alapján részben megváltoztatta és az alperest terhelő marasztalás tőkeösszegét 462.000.Ft tőkével, valamint annak a 2011. január 1. napjától a kifizetés napjáig járó késedelmi kamata összegével felemelte.

Az elsőfokú ítélet részbeni megváltoztatása folytán a felperes részleges pernyertessége a kereseti perérték 20%-ában (1.162.000.Ft) határozható meg. Ezért az ítélet tábla az alperest terhelő le nem rótt kereseti illeték összegét a Pp.253.§ (2) bekezdése, a Pp.81.§ (1) bekezdése és az Itv.59.§ (1) bekezdés alapján 70.600.Ft-ra emelte fel.

Az elsőfokú ítélet fellebbezett részét részben megváltoztató másodfokú határozat folytán a felperes pervesztessége a kereseti perértékhez képest 80%-os arányban állapítható meg, míg a részben megváltoztatott elsőfokú ítélet pervesztességi arányai szerint 88%-ban. A kereseti perértékhez és az említett pervesztességi arányhoz képest az elsőfokú bíróság mindösszesen 63.500.Ft - ügyvédi munkadíjból álló - perköltség megfizetésére kötelezte csak a felperest, amely a jogerős ítélet folytán részben megváltozó pernyertességi arány ellenére sem volt tovább mérsékelhető.

A felperesi fellebbezés tárgyának értéke 1.825.100.Ft-ban, míg az alperes fellebbezésének perértéke 600.000.Ft-ban (Itv.39.§ (3) bekezdés c/ pont) határozható meg, együtt 2.425.000.Ft-ban. A felperes másodfokú pernyertessége ezen összeg 58%-a, 1.062.000.Ft erejéig áll fenn. A felek másodfokú jogi képviselőjével felmerült perköltséget az ítélet tábla a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet (R.) 3.§ (2), (5)-(6) bekezdései alapján az áfával növelt 76.200. - 76.200.Ft-ban állapította meg. Az alperes teljes másodfokú perköltségét a lerótt 56.000.Ft fellebbezési illeték 132.200.Ft-ra növeli. A másodfokú pernyerés arányában ezen összeg 42%-ára, 55.524.Ft-ra tarthat igényt a felperestől a Pp.78.§ (1) bekezdése alapján, míg a felperes a 76.200.Ft teljes perköltsége 58%-ára, 44.196.Ft-ra. (Pp.81.§ (1) bekezdés) Mivel az említett összegek között lényeges, számottevő különbség nincs, az ítélet tábla úgy rendelkezett, hogy mindkét fél viseli a másodfokú eljárásban felmerült költséget.

A felperes részleges költségmentessége folytán a fellebbezésén 146.000.Ft fellebbezési illetéket nem rótt le. A keresetét érintő fellebbezése 25%-os arányban vezetett eredményre, így az alperes a Pp.78.§ (1) bekezdése, 81.§ (1) bekezdése és az Itv.59.§ (1) bekezdése alapján ilyen arányban köteles viselni a le nem rótt felperesi fellebbezési illetéket. (36.500.Ft) Az ezen túli feljegyzett fellebbezési illetéket a Magyar Állam viseli.

G y ő r , 2012. szeptember 12.

Dr. Szalai György sk. a
tanács elnöke

Dr. Ferenczy Tamás sk.
előadó bíró

Dr. Bajnok István sk. bíró

A kiadmány hitelül
kiadó: